

GUIA

www.segre.com/guia

38 Tradicions. Antoni Gelonch, pregoner de la Festa de Moros i Cristians aquest diumenge.

42 Trobada. Les fundacions de Lleida reivindiquen el seu impacte social, amb 109 d'actives.

ENTREVISTA SALUT

«La salut mental, un tema de país»

Joan Orrit i Clotet

| DIRECTOR GERENT DE LA FUNDACIÓ HOSPITALÀRIES SANT BOI |

El doctor Joan Orrit explica a SEGRE les característiques i el model d'atenció del Centre de Salut Mental Sant Lluís, a les antigues instal·lacions del Seminari Diocesà de la Seu d'Urgell, que obrirà el 2027

L. GARCÍA

Quan estarà en funcionament el Centre de Salut Mental Sant Lluís a la Seu?

Està previst per al primer trimestre del 2027, com un projecte comunitari que atindrà pacients d'Andorra i de l'Alt Pirineu. L'objectiu és reforçar el posicionament de l'Alt Pirineu com a centre d'excel·lència en salut mental, per la qual cosa venim a sumar i a col·laborar amb les institucions i entitats que ja existeixen, per complementar l'oferta de serveis i millorar l'accessibilitat de les persones.

És important ser el més a prop de casa possible?

Evitar desplaçaments és clau. Per això apostem perquè les persones puguin ser a prop de la seua família i del seu àmbit de referència mentre reben tractament.

Quines característiques tindrà el centre?

En una primera fase hi haurà 59 places d'ingrés i en una segona s'arribarà fins a un total de 97, inclosa una llar residència. Estan dirigides a salut mental, dany cerebral, diversitat funcional, adolescència, psicogèria i cures pal·liatives. A més, comptarà amb l'espai Àgora, obert a la comunitat, a què es podrà accedir lliurement i on es podrà parlar amb un terapeuta o altres pacients per intercanviar experiències i fer activitats. És un espai molt important per a l'empoderament de les perso-

«És important que les persones puguin ser ateses en el seu àmbit de referència»

nes i per a la seua integració en la vida comunitària.

Quins objectius tenen?

Contribuir al fet que l'Alt Pirineu sigui un focus de referència en docència, assistència i investigació en salut mental.

Quin tipus de model seguiran per al tractament de persones amb un diagnòstic de salut mental?

Des d'un ple respecte als drets

«Volem que l'Alt Pirineu sigui un focus d'investigació, docència i assistència»

i la dignitat de les persones, de la seua autonomia de decisió, a les seues voluntats i al treball conjunt. Treballem amb el model de recuperació, fent participar la persona i compartint les decisions. Aquí ens basem en itineraris, que els ajuden a escollir el seu camí, com l'esportiu, l'artístic, el cultural, el laboral i el mèdic. Tots tenen els seus beneficis i porten a do-

nar capacitats, empoderament i integració.

S'ha deixat enrere la visió paternalista?

Ara el treball és multidisciplinari, amb un equip que acompanya la persona amb un model que respecta les seues voluntats i decisions, minimitzant al màxim possible les contencions i garantint-ne les capacitats, les llibertats i els drets.

Hi continua havent un estigma en salut mental?

Treballem per erradicar-lo, perquè una societat democràtica i ètica no es pot permetre que n'hi hagi, però el repte encara el tenim. Percebem una millora en la societat i això afavoreix que es perdi la por a demanar ajuda.

Augmenten els diagnòstics de salut mental?

La societat en la qual vivim no afavoreix el cultiu de la salut mental, que es veu amenaçada per les tensions, l'estrès o el consum de substàncies, entre altres factors. Però hem de tenir en compte que una de cada quatre persones patirà algun tipus de diagnòstic de salut mental en l'algun moment de la seua vida, per la qual cosa ho hem de normalitzar, perquè ens pot passar a tots.

Falten més recursos?

La voluntat política hi és, però s'ha de fer més, ja que només representa el 4% del pressupost de Salut i hi ha molta necessitat. La salut mental és un tema important de país.

CLAUS

Creixement del territori amb llocs de treball qualificats

■ El doctor Orrit també assenyaleta que el projecte naix amb l'ambició de generar un impacte directe en el teixit laboral del territori, ja que preveu la creació d'un centenar de llocs de treball, directes i indirectes, quan estiguin completades les dos fases. «La creació de llocs de treball qualificats ajudarà que els professionals es quedin al territori i atraurà talent i persones joves», destaca, a més d'apostar per la investigació en salut mental. El gerent també indica que el projecte se sustenta en una col·laboració públicoprivada entre el bisbat d'Urgell, el ministeri de Salut d'Andorra, el departament de Salut de la Generalitat i l'ajuntament de la Seu, que han sumat esforços. «És un projecte assistencial i de creixement del territori», destaca.

En la trobada van participar institucions i empreses del sector.

ALIMENTACIÓ MALBARATAMENT

El Banc dels Aliments rebrà excedents d'una vintena d'empreses de Lleida

JORDI BONILLA

I CERVERA Una vintena d'empreses alimentàries i restaurants de la demarcació de Lleida ja han firmat convenis amb el Banc dels Aliments per combatre el malbaratament mitjançant la donació dels seus excedents. Així ho va explicar el president de l'organització, Antoni Fo, durant la jornada *Aprofitament alimentari: noves normes i bones pràctiques* a l'Auditori Municipal de Cervera. Es tractava

de la primera trobada d'aquesta campanya i va comptar amb la participació de professionals del sector, que van debatre sobre com fer front al desaproveïment de menjar.

Fo va destacar que «des del Banc dels Aliments podem ajudar les empreses a justificar el tractament d'aquests excedents, per la qual cosa ja estem treballant a ampliar els acords». En aquest sentit, es va presentar als assistents la nova llei estatal de

prevenció de pèrdues alimentàries que va començar a desplegar-se a començaments d'abril.

L'acte també va comptar amb una taula redona de bones experiències i un taller de cuina d'aprofitament a càrrec del cuiner Cèsar Hernández, del restaurant L'Antic Forn de la capital de la Segarra. La iniciativa tindrà continuïtat amb dos sessions més a Tàrrrega el 20 de maig i a la Seu d'Urgell el 17 de juny.

ORGANITZACIONS TROBADA

Les fundacions de Lleida reivindiquen el seu impacte social

Amb 109 institucions actives que generen més de 2.500 llocs de treball

REDACCIÓ

LLEIDA | Representants d'una quarantena de fundacions de les comarques de Lleida de tots els àmbits (tant assistencials, científics, educatius, culturals o comunitaris) es van citar ahir a l'Espai Orfeo en una trobada amb la qual van reivindicar l'impacte social d'aquestes institucions i van buscar potenciar els seus vincles per incrementar les seues activitats en xarxa i impulsar noves oportunitats de col·laboració. La jornada, organitzada per la Coordinadora Catalana de Fundacions (CCF), va posar de manifest la fortalesa d'aquest sector a Ponent, amb fins a 109 fundacions en actiu, sobretot en comarques com el Segrià i l'Urgell.

La presidenta de la CCF, Eugènia Bieto, va donar la benvinguda a la trobada, acompanyada per l'amfitrió, el president de la Fundació Orfeo Lleidatà, Antoni Soliva; així com la regidora de Cultura, Pilar Bosch; la vicepresidenta segona de la Diputació, Sandra Castro; i la delegada de Cultura de la Generalitat, Montse Parra. Per la seua part, Silvina Vázquez i Sara Pérez, directora de l'Observatori de Fundacions de la CCF i gerent, respectivament, van oferir una radiografia del sector a Lleida, amb 2.577 persones treballadores en el centenar de fundacions actives, que compten a més amb més d'un miler de voluntaris i que assumeixen prop de 170.000 serveis anuals, que suposa "una contribució directa a la cohesió social i al desenvolupament del territori". Vázquez va afegir que aquestes xifres "reflecteixen un ecosistema fortament arrelat, amb una gran capacitat d'adaptació i amb un paper clau en la res-

Taula redona ahir a l'Espai Orfeo amb responsables de sis fundacions de Lleida de diversos àmbits.

posta a les necessitats socials del territori".

Sis experiències

La jornada també va servir per exposar la tasca de sis fundacions de Lleida com a exemple d'experiències en diversos àmbits de la societat. Així, José Antonio Boronat, director d'Agrotecnio, va destacar la seua investigació sobre les propietats alimentàries de l'ordi i les seues possibilitats en l'àmbit del tractament de certs tipus de càncer. Rosa Majoral, directora d'Arrels, va repassar l'intens treball de l'entitat per atendre persones en exclusió social, reclamant en aquest sentit més recursos a les administracions. Maribel Pedrol,

CITA A L'ESPAI ORFEO

Representants d'unes quaranta fundacions de Lleida, a l'Espai Orfeo per impulsar vincles

gerent de la Fundació Canals d'Urgell, va recordar l'èxit de l'espectacle *Òpera a les venes*, exemple de treball en xarxa juntament amb les fundacions de l'Orfeo i l'Orquestra Julià Carbonell i que "va servir perquè la història del Canal d'Urgell sigui vertebradora de país". Elena de Carandini, presidenta de la Fundació Comunitària Raimat Lleida, va remarcar la seua missió de

connectar cultura, territori, empresa i xarxa social a través de projectes com *Lleida Alimenta* o els Premis Mel. Pau Minguet, gerent de la Fundació Viladot, va repassar la seua tasca de conservació i difusió del llegat de l'artista, escriptor i farmacèutic d'Agramunt. I Diego Arango, director de l'IRBLleida, va recordar la missió d'aquest centre: generar coneixement d'excel·lència per millorar la salut i la qualitat de vida de la gent.

Mercè Balcells, directora de la Fundació Universitat de Lleida, va subratllar que "aquestes trobades són clau per conèixer-nos millor, generar confiança i construir aliances per fer créixer aquest sector a Ponent".

PREMIS ANUNCI

Patti Smith guanya el Princesa d'Astúries de les Arts, que la fa sentir "rejuvenida"

EUROPA PRESS

OVIEDO | La cantant, compositora, artista visual i escriptora nord-americana Patti Smith va ser guardonada ahir amb el Premi Princesa d'Astúries de les Arts 2026, que rebrà a Oviedo a l'octubre. El jurat destaca la trajectòria de Patricia Lee Patti Smith (Chicago, 1946), considerada la *padrina del punk* i una de les artistes més influents del rock, per una obra que transcendeix la mù-

sica (amb títols tan coneguts com *Because the night*, coescrit amb Bruce Springsteen, o *People have the power*) i que inclou la poesia, la fotografia i la performance. Després de rebre la notícia, Smith, de 79 anys, va assegurar que el guardó la fa sentir "rejuvenida" i amb l'energia necessària per continuar amb el seu compromís artístic i personal. "com si mil coloms" li haguessin donat la benvinguda. També va afir-

Patti Smith.

mar que aquest reconeixement simbolitza el "profund sentiment de gratitud" i l'amor que sent per Espanya, un país que li ha expressat el seu "afecte i suport" durant dècades. Així, va dedicar un agraïment especial a creadors espanyols que l'han marcat: "Per tots els poetes i pintors que des de Lorca a Picasso m'han inspirat!". La cantant va actuar a Lleida en dos històrics cites musicals: en la primera edició del Doctor Music Festival –al juliol es compliran 30 anys–, a Escalarre (Pallars Sobirà), al costat d'estrelles com David Bowie, Lou Reed o Iggy Pop, i en el primer Senglar Rock de Lleida, el 2005 a les Basses, davant de dos mil fans.

MÚSICA

El trio lleidatà Selva Nua anuncia una aturada "indefinida"

Després de 6 anys del grup i dos àlbums

LLEIDA | "Tenim notícies amargues: Selva Nua ens aturem indefinidament." Així comença un text que el trio lleidatà ha publicat a Instagram i en el qual anuncia que paren l'activitat musical després de 6 anys. "Hem decidit parar per mirar cap a dins i cuidar-nos", apunten. El grup va nàixer de la mà de la cantant Joana Jove, originària de Vilanova de Segrià; el baixista Adrià García, de les Borges Blanques; i el bateria Gerard Català, dels Omellons. Fa uns anys, Català va ser rellevat per Pol Mitjans, originari d'Igualada, que va arribar a la capital del Segrià per estudiar a la Universitat de Lleida. Durant la seua trajectòria han publicat dos discos: *Momentani* (2022) i *I tu què fas quan no fas res?* (2025). El trio també anuncia una gira de comiat amb quatre concerts, que arrancarà el 10 de maig als Camps Elisis de Lleida, en plena festa major; passarà per Sabadell i Santa Coloma de Queralt i acabarà el 18 de juny a la sala Razzmatazz de Barcelona. "Només podem donar-vos les gràcies per acollir la nostra música amb tant amor des del primer dia", afegeixen, agraint els que els han ajudat al "creixement selvàtic".

PREMIS

Gemma Blasco, 'Princesa de Girona'

GRANADA | La directora i guionista de cine Gemma Blasco (Barcelona, 1993) va guanyar ahir el Premi Princesa de Girona d'art, en l'acte central del Tour del Talent celebrat a Granada, amb assistència de la reina Leticia. Blasco va obtenir al febrer el Gaudi de direcció novella amb *La furia*.

MÚSICA

Naix el festival Camins a Manresa

MANRESA | Luz Casal, Rosario, Joan Dausà, Sergio Dalma i Sopa de Cabra seran els noms destacats del nou festival musical Camins, que naixerà a Manresa del 10 al 18 de juliol. Se celebrarà a l'aire lliure al Palau Firal amb un pressupost global que s'accedeix a 900.000 euros.